

Μαθητές με φυσικές ή σωματικές αναπηρίας

Εγκεφαλική Παράλυση

Εγκεφαλική Παράλυση

Οδηγίες για την τάξη (έμφαση στις μεθόδους διδασκαλίας)

1. **Ενημερώστε τους μαθητές για την παρουσία ενός μαθητή με εγκεφαλική παράλυση** (π.χ. μέσω εργασιών, συζήτησης, συμμετοχής γονέων, αφήγησης, συμμετοχής του ίδιου του μαθητή, ανάλογα με την ηλικία της τάξης), φροντίζοντας να μην στιγματίζει τον μαθητή ή τον κάνει να νιώθει άβολα.
2. **Παρέχετε δραστηριότητες που προωθούν την αποδοχή και υποστήριξη**, προκειμένου να αποφύγετε την περιθωριοποίηση. Αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, συζητήσεις σχετικά με διάφορους τύπους αναπηριών, συγκεκριμένα στην εγκεφαλική παράλυση και ακόμη και στα πλεονεκτήματα των ατόμων που επηρεάζονται από αυτή την κατάσταση, όπως η ύπαρξη νοημοσύνης άνω του μέσου όρου [Αναφορά: <https://www.ninds.nih.gov/Disorders/All-Disorders/Cerebral-Palsy-Information-Page>].
3. **Εξηγήστε προσεκτικά τα μαθήματα και χρησιμοποιήστε δυναμικές δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τη δημιουργικότητα των μαθητών με εγκεφαλική παράλυση** - αυτό θα τους ενθαρρύνει να διατηρούν το ενδιαφέρον τους και να παραμένουν ενεργά εμπλεκόμενοι στους διάφορους τύπους μαθησιακών δραστηριοτήτων.
4. **Βεβαιωθείτε ότι κάθε μαθητής έχει ενεργό ρόλο στις δραστηριότητες της τάξης.**
5. **Χρησιμοποιήστε διάφορες μεθόδους διδασκαλίας για να προσφέρετε ίσες ευκαιρίες μάθησης σε μαθητές με παράλυση.**
6. **Παρέχετε ένα συγκεκριμένο σύνολο διδακτικού υλικού σε ψηφιακή μορφή**, έτσι ώστε οι μαθητές με εγκεφαλική παράλυση να μην χρειάζεται να μεταφέρουν βαριά βιβλία μέσα και έξω από το σχολείο και την τάξη.
7. **Παρέχετε το περιεχόμενο μαθήματος σε ψηφιακή μορφή για μαθητές με εγκεφαλική παράλυση που χρησιμοποιούν (βοηθητική) τεχνολογία για τη μάθησή τους.**
8. **Παρέχετε αντίγραφα σημειώσεων εκπαιδευτικών ή καταγεγραμμένων διαλέξεων, καθώς και ψηφιακές σημειώσεις για μαθητές που χρησιμοποιούν τεχνολογία.**
9. **Χρησιμοποιήστε τεχνολογία ή / και άλλα οπτικοακουστικά βοηθήματα** στο πρόγραμμα μάθησης και διδασκαλίας του μαθητή.
10. **Να δείχνετε κατανόηση με θέματα όπως η καθυστέρηση, οι απουσίες, οι συντομευμένες σχολικές ημέρες, η κόπωση, η αλλαγή στη διάθεση και η χαμένη εργασία εξαιτίας θεραπευτικών συνεδριών.**
11. **Παρέχετε επιλογές για υποστηρικτική διδασκαλία ή επιπλέον χρόνο** για να δημιουργήσουν και να ολοκληρώσουν εργασίες.

12. **Ενθαρρύνετε τους μαθητές να συμμετέχουν** σε όλες τις δραστηριότητες στην τάξη με το δικό τους ρυθμό και επίπεδο άνεσης.
13. **Ενθαρρύνετε τους μαθητές να συμμετέχουν σε όλες τις δραστηριότητες** στην τάξη χρησιμοποιώντας την βοηθητική τεχνολογία τους, όπου ισχύει.
14. **Λάβετε υπόψη τις φυσικές και επικοινωνιακές ανάγκες του μαθητή κατά το σχεδιασμό του ωραρίου μαθημάτων.** Οι αίθουσες διδασκαλίας πρέπει να είναι κοντά, ώστε να ελαχιστοποιείται η απόσταση που περπατάει όλη την ημέρα.
15. **Διαφοροποιήστε τα διαγωνίσματα και την αξιολόγηση** παρέχοντας επιλογές ανάλογα με τις ατομικές ανάγκες ενός μαθητή. Αυτά θα μπορούσαν να είναι πρόσθετα διαγωνίσματα, διαγώνισμα πρόσωπο-με-πρόσωπο, εναλλακτική λειτουργία απόκρισης και χρήση φορητού υπολογιστή ή / και άλλης βοηθητικής τεχνολογίας.
16. **Παρέχετε ευκαιρίες για τη χρήση εναλλακτικών μέσων επικοινωνίας** σε όλες τις δραστηριότητες της τάξης, εφόσον υπάρχουν, για μαθητές που δεν έχουν προφορικές ικανότητες επικοινωνίας.
17. **Κάντε ρυθμίσεις για τα καθίσματα και την τοποθέτηση στην τάξη για να διευκολύνει την ασφαλή μετακίνηση και συμμετοχή σε δραστηριότητες.** Συμβουλευτείτε τον φυσιοθεραπευτή για συγκεκριμένες ανάγκες σε καθίσματα. Λάβετε υπόψη ότι οι ευνοϊκές ρυθμίσεις στην τάξη (υποστηρικτικά καθίσματα, λήψη σημειώσεων με την καταγραφή του μαθήματος, ύψος του πάγκου ώστε να ταιριάζει με το ύψος της αναπηρικής καρέκλας, μείωση ύψους του πίνακα) και ο προσαρμοστικός εξοπλισμός που αναφέρθηκε παραπάνω μπορεί να βελτιώσουν τη φυσική κατάσταση του μαθητή.
18. **Παρέχετε οποιαδήποτε (πρόσθετη) τεχνολογία υποβοήθησης και άλλες απαιτούμενες προσαρμογές,** όπως συσκευές τεχνολογίας και προσαρμοσμένα γραφεία.
19. **Εάν οι μαθητές χρησιμοποιούν αναπηρικές καρέκλες, όπου είναι δυνατόν, τοποθετήστε τον εαυτό σας στο επίπεδο των ματιών όταν τους μιλάτε.**
20. **Ο πίνακας στην τάξη ίσως χρειαστεί να μειωθεί σε ύψος** αν ο μαθητής βρίσκεται σε αναπηρική καρέκλα.
21. **Επιτρέψτε στους μαθητές να εγκαταλείψουν τις τάξεις νωρίς** για να τους δώσετε επαρκή χρόνο να φτάσουν στην επόμενη τάξη τους.
22. **Παρέχετε επιλογές για προσαρμοσμένες φυσικές δραστηριότητες (συμβουλευτείτε τον φυσιοθεραπευτή).** Η σωματική δραστηριότητα είναι σημαντική για τους μαθητές με εγκεφαλική παράλυση. Οι πιο αργές δραστηριότητες είναι καλύτερες από αυτές που απαιτούν γρήγορη ανταπόκριση.

Οδηγίες για το σχολείο (έμφαση στις μεθόδους διδασκαλίας)

Διαρρύθμιση / Τμηματοποίηση Τάξεων

Εξασφαλίστε κατάλληλες προσαρμογές, διαρρυθμίσεις και τροποποιήσεις στις οδηγίες και άλλες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της διαθεσιμότητας βοηθητικής τεχνολογίας.

Κοινότητα

1. Σχεδιάστε ένα σχολικό πρόγραμμα για να αυξήσετε το επίπεδο ευαισθητοποίησης των δασκάλων, των μαθητών και των γονέων σχετικά με την εγκεφαλική παράλυση.
2. Βρείτε και έχετε διαθέσιμα στοιχεία επικοινωνίας των τοπικών / εθνικών ενώσεων για εγκεφαλική παράλυση και γενικότερα, για παράλυση.

Προσαρμογή στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

1. Αφήστε χρόνο για μετακίνηση για μαθητές που πρέπει να αλλάξουν δωμάτια για μαθήματα προκειμένου να μετακινούνται με ασφάλεια και έγκαιρα στην επόμενη τάξη τους. Εάν απαιτείται, ένας συμμαθητής, φίλος ή βοηθός μπορεί να φέρει βιβλία και άλλα υλικά μεταξύ των τάξεων, μπορείτε να αναθέσετε ρόλους ή να δημιουργήσετε ομάδες στην τάξη με τη συμμετοχή του μαθητή με εγκεφαλική παράλυση. [Αναφορά: <http://hkpp.org/school-plan-for-student-periodic-paralysis>]
2. Δημιουργήστε εξατομικευμένα σχέδια μάθησης για μαθητές με εγκεφαλική παράλυση σε συνεργασία με άλλους επαγγελματίες και οικογένειες.
3. Να καταστεί δυνατή η πρόσβαση στην τάξη φυσικής αγωγής και στις αθλητικές δραστηριότητες στο σχολείο με προσαρμογή των χώρων παιχνιδιού (διάσταση, επιφάνεια), την τροποποίηση του εξοπλισμού, για παράδειγμα χρησιμοποιώντας ελαφρύτερες μπάλες ή μπάλες με ήχους.

Πειθαρχία

Παρακολουθήστε την ασφάλεια των μαθητών κατά τη διάρκεια των μαθημάτων τους και των εξωσχολικών δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια των τάξεων, διαλειμμάτων ή άλλων δραστηριοτήτων τους.

Εκπαιδευτικές Επισκέψεις / Εκδρομές / Κατασκηνώσεις / Σχολικές Ανταλλαγές / Εκδρομές στο Εξωτερικό

1. Κατά τη διοργάνωση εκδρομών και σχολικών εκδηλώσεων, πραγματοποιήστε ρυθμίσεις λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα, ανάλογα με τις ανάγκες των μεμονωμένων μαθητών: Υπάρχει ανεγκυστήρας αναπηρικών αμαξιδίων στο λεωφορείο; Υπάρχει αρκετός χώρος στο λεωφορείο για μια αναπηρική καρέκλα; Είναι προσβάσιμος ο προορισμός για αναπηρικές καρέκλες; Έχουν οι εκπαιδευτικοί που συνοδεύουν την ομάδα μαθητών ενημερωθεί για τις ανάγκες του μαθητή;

2. Προσαρμόστε ή διαφοροποιείτε της μαθησιακές εργασίες και άλλες εξωσχολικές δραστηριότητες ώστε να μειωθεί η εγκατάλειψη του σχολείου, συμπεριλαμβανομένων των καθηκόντων για το σπίτι, των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και των αθλητικών αγώνων.
[Αναφορά: <https://www.christopherreeve.org/living-with-paralysis/for-parents/education-for-children-living-with-paralysis-1>]

Εργασία για το Σπίτι

Προσαρμόστε ή διαφοροποιείτε της μαθησιακές εργασίες και άλλες εξωσχολικές δραστηριότητες ώστε να μειωθεί η εγκατάλειψη του σχολείου, συμπεριλαμβανομένων των καθηκόντων για το σπίτι, των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και των αθλητικών αγώνων.
[Αναφορά: <https://www.christopherreeve.org/living-with-paralysis/for-parents/education-for-children-living-with-paralysis-1>]

Γονείς / Σύλλογοι Γονέων

1. Διοργανώστε συναντήσεις μεταξύ των γονέων και του προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων άλλων επαγγελματιών που εργάζονται με τον μαθητή, όπως ο φυσιοθεραπευτής, ώστε να μάθετε όσο το δυνατόν περισσότερο για τη διάγνωση, τις παρατηρήσεις τους σχετικά με το σημερινό επίπεδο ικανότητας του μαθητή και τις πιθανές ανάγκες κατά τη διάρκεια του μαθήματος του σχολικού έτους.
2. Διευκολύνετε την οικογενειακή υποστήριξη και εμπιστοσύνη στην ανάπτυξη ενός παιδιού με εγκεφαλική παράλυση.
3. Σχεδιάστε ένα σχολικό πρόγραμμα για να αυξήσετε το επίπεδο ευαισθητοποίησης των δασκάλων, των μαθητών και των γονέων σχετικά με την εγκεφαλική παράλυση.
4. Συμπεριλάβετε τις οικογένειες στη διαδικασία κάθε σταδίου λήψης αποφάσεων για την εκπαίδευση του παιδιού και παρέχετε επαρκείς πληροφορίες [Αναφορά: <http://patient.info/doctor/disability-in-childhood>]

Ασφάλεια

1. Βεβαιωθείτε ότι υπάρχουν προφυλάξεις έκτακτης ανάγκης και ότι το προσωπικό είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο εάν επηρεαστεί η αναπνοή ή ο καρδιακός ρυθμός των μαθητών.
[Αναφορά: <http://hkpp.org/school-plan-for-student-periodic-paralysis>]
2. Παρέχετε πρόσβαση και διευκολύνσεις για την ανάπτυξη συνεκτικών σχολικών προγραμμάτων, εκδηλώσεων και εορτασμών για όλους τους μαθητές, ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν όσοι έχουν εγκεφαλική παράλυση (π.χ. συνθήκες ασφαλείας, διαμονή σε αίθουσες, κυκλοφορία στους διαδρόμους).
3. Εξοπλίστε το κτίριο του σχολικού ιδρύματος με προσαρμογές προσβασιμότητας και ασφάλειας όπως ανελκυστήρες, ράμπες και ειδικά γραφεία με χώρο για αναπηρικό καροτσάκι.

4. Παρακολουθήστε την ασφάλεια των μαθητών κατά τη διάρκεια των μαθημάτων τους και των εξωσχολικών δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια των τάξεων, διαλειμμάτων ή άλλων δραστηριοτήτων τους.
5. **Βεβαιωθείτε ότι σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, το σχέδιο εκκένωσης επιτρέπει στους μαθητές με εγκεφαλική παράλυση να βγουν με ασφάλεια από το κτίριο.**
6. **Να καταστεί δυνατή η πρόσβαση στην τάξη φυσικής αγωγής και στις αθλητικές δραστηριότητες στο σχολείο με προσαρμογή των χώρων παιχνιδιού (διάσταση, επιφάνεια), την τροποποίηση του εξοπλισμού, για παράδειγμα χρησιμοποιώντας ελαφρύτερες μπάλες ή μπάλες με ήχους.**

Σχολικά Διαλλείματα

Παρακολουθήστε την ασφάλεια των μαθητών κατά τη διάρκεια των μαθημάτων τους και των εξωσχολικών δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια των τάξεων, διαλειμμάτων ή άλλων δραστηριοτήτων τους.

Σχολικοί Εορτασμοί / Δράσεις / Δραστηριότητες

Παρέχετε πρόσβαση και διευκολύνσεις για την ανάπτυξη συνεκτικών σχολικών προγραμμάτων, εκδηλώσεων και εορτασμών για όλους τους μαθητές, ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν όσοι έχουν εγκεφαλική παράλυση (π.χ. συνθήκες ασφαλείας, διαμονή σε αίθουσες, κυκλοφορία στους διαδρόμους).

Σχολικές Αγορές

1. **Εξοπλίστε το κτίριο του σχολικού ιδρύματος με προσαρμογές προσβασιμότητας και ασφάλειας** όπως ανελκυστήρες, ράμπες και ειδικά γραφεία με χώρο για αναπηρικό καροτσάκι.
2. **Επιτρέψτε στους μαθητές με εγκεφαλική παράλυση να χρησιμοποιούν βοηθητικές τεχνολογικές συσκευές** που τους βοηθούν να εκτελούν εργασίες και να βελτιώνουν την απόδοση, για παράδειγμα ένα πληκτρολόγιο για γραφή.

Σχολικό Συμβούλιο

Σχεδιάστε ένα σχολικό πρόγραμμα για να αυξήσετε το επίπεδο ευαισθητοποίησης των δασκάλων, των μαθητών και των γονέων σχετικά με την εγκεφαλική παράλυση.

Υποστήριξη Μαθητών

1. **Αφήστε χρόνο για μετακίνηση για μαθητές που πρέπει να αλλάξουν δωμάτια για μαθήματα προκειμένου να μετακινούνται με ασφάλεια και έγκαιρα στην επόμενη τάξη τους.** Εάν απαιτείται, ένας συμμαθητής, φίλος ή βοηθός μπορεί να φέρει βιβλία και άλλα

υλικά μεταξύ των τάξεων, μπορείτε να αναθέσετε ρόλους ή να δημιουργήσετε ομάδες στην τάξη με τη συμμετοχή του μαθητή με εγκεφαλική παράλυση. [Αναφορά: <http://hkpp.org/school-plan-for-student-periodic-paralysis>]

2. **Παρέχετε στους μαθητές πρόσθετη υποστήριξη**, εάν είναι δυνατόν, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής υποστήριξης και ατομικής υποστήριξης διδασκαλίας.
3. **Βεβαιωθείτε ότι παρέχεται περαιτέρω πρόβλεψη στους μαθητές που ενδέχεται να χρειαστούν υποστήριξη κατά τη διάρκεια της τάξης**, για παράδειγμα με την παρουσία βοηθού διδασκαλίας.
4. **Βρείτε και έχετε διαθέσιμα στοιχεία επικοινωνίας των τοπικών / εθνικών ενώσεων για εγκεφαλική παράλυση** και, γενικότερα, για παράλυση.

Επαγγελματική Επιμόρφωση Δασκάλων/Καθηγητών

Παρέχετε εκπαίδευση για εκπαιδευτικούς που έχουν μαθητές με εγκεφαλική παράλυση στις αίθουσες διδασκαλίας τους.

Τεχνολογία

1. **Εξασφαλίστε κατάλληλες προσαρμογές, διαρρυθμίσεις και τροποποιήσεις** στις οδηγίες και άλλες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της διαθεσιμότητας βοηθητικής τεχνολογίας.
2. **Επιτρέψτε στους μαθητές με εγκεφαλική παράλυση να χρησιμοποιούν βοηθητικές τεχνολογικές συσκευές** που τους βοηθούν να εκτελούν εργασίες και να βελτιώνουν την απόδοση, για παράδειγμα ένα πληκτρολόγιο για γραφή.

Προγραμματισμός

Αφήστε χρόνο για μετακίνηση για μαθητές που πρέπει να αλλάξουν δωμάτια για μαθήματα προκειμένου να μετακινούνται με ασφάλεια και έγκαιρα στην επόμενη τάξη τους. Εάν απαιτείται, ένας συμμαθητής, φίλος ή βοηθός μπορεί να φέρει βιβλία και άλλα υλικά μεταξύ των τάξεων, μπορείτε να αναθέσετε ρόλους ή να δημιουργήσετε ομάδες στην τάξη με τη συμμετοχή του μαθητή με εγκεφαλική παράλυση. [Αναφορά: <http://hkpp.org/school-plan-for-student-periodic-paralysis>]

Υποστηρικτική βιβλιογραφία

Ορισμός: Η εγκεφαλική παράλυση (cerebral palsy, CP) αναφέρεται σε μια ομάδα «διαταραχών της εξέλιξης της κίνησης και της στάσης, προκαλώντας περιορισμό της δραστηριότητας που αποδίδεται σε μη προοδευτικές διαταραχές που εμφανίστηκαν στον αναπτυσσόμενο εμβρυϊκό ή βρεφικό εγκέφαλο». [Αναφορά: <https://iate.cdt.europa.eu/iatenew/manipulation/dataentry/EntryDetailView.jsp?lilId=1532733&srcLang=en&trgLang=ro>].

Είναι μια «παιδική κατάσταση» (Miller, 3) καθώς οι νευρολογικές διαταραχές εμφανίζονται στην παιδική ηλικία ή στην πρώιμη παιδική ηλικία και επηρεάζουν μόνιμα την κίνηση του σώματος, τον συντονισμό των μυών και την ισορροπία [Αναφορά: <https://www.ninds.nih.gov/Disorders/All-Disorders/Cerebral-Palsy-Information-Page>]. Η πλειοψηφία των παιδιών με εγκεφαλική παράλυση γεννιούνται με αυτή, αν και η κατάσταση μπορεί να μην ανιχνευθεί μέχρι μήνες ή χρόνια αργότερα. Τα πρώτα σημάδια της εγκεφαλικής παράλυσης εμφανίζονται συνήθως πριν το παιδί φτάσει την ηλικία των 3 ετών.

Η ίδια η κατάσταση είναι "σταθερή και μη προοδευτική" (Miller, 3), αλλά "επιμένει για μια ζωή" (Stanton, 11), καθώς δεν υπάρχει θεραπεία για αυτή την ασθένεια (Stanton, 12). Οι αιτίες είναι ποικίλες, κυμαινόμενες από τη μόλυνση που μεταφέρεται από τη μητέρα στο παιδί στη μήτρα, από τους περιβαλλοντικούς, κληρονομικούς ή και μεταγεννητικούς παράγοντες, όπως τραυματισμό της κεφαλής κατά τα πρώτα πέντε χρόνια της ζωής (Stanton, 13).

Σε γενικές γραμμές, η εγκεφαλική παράλυση χαρακτηρίζεται από ακούσιες κινήσεις εκτόνωσης/σύσπασης, κακή αίσθηση ισορροπίας, σπαστικούς μύες και προβλήματα ομιλίας. Οι γιατροί ταξινομούν την εγκεφαλική παράλυση σύμφωνα με:

α) το μέρος του προσβεβλημένου σώματος:

- Ημιπληγία: επηρεάζουν τη μία πλευρά του σώματος.
- Διπληγία: επηρεάζει ολόκληρο το σώμα.
- Τετραπληγία: επηρεάζει τα δύο χέρια και τα πόδια.

Ή

β) τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζεται ο οργανισμός:

- Σπαστικότητα: δυσκολία στην μετακίνηση των άκρων και προβλήματα με τη στάση του σώματος και τις γενικές κινήσεις.
- Αθέτηση: ακούσιες κινήσεις όπως συσπάσεις ή σπασμοί.
- Αταξία: δύσκολο συντονισμό μυϊκών ομάδων και προβλήματα ισορροπίας, βάρδισης, κλπ. (Erickson, Angie, 1994)

Ένα μείγμα αυτών των συνθηκών μπορεί μερικές φορές να υπάρχει, καθώς και άλλες σχετικές δυσκολίες, οπότε ο όρος περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα. Οι σχετικές δυσκολίες περιλαμβάνουν δυσκολίες με επιληψία, γενικές / ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, ύπνο, ομιλία και κατανόηση της ομιλούμενης λέξης και οπτική αντίληψη.

Εκτιμάται ότι 1 στους 400 μαθητές επηρεάζεται από εγκεφαλική παράλυση και είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι υπάρχει τεράστια διακύμανση στον τρόπο με τον οποίο η εγκεφαλική παράλυση επηρεάζει κάθε άτομο. Ορισμένοι, αλλά όχι όλοι, οι μαθητές θα έχουν επικοινωνιακές δυσκολίες (συμπεριλαμβανομένων των δυσκολιών κοινωνικοποίησης), δυσκολίες κίνησης και ελέγχου, δυσκολίες στην επεξεργασία και στην σειρά των πληροφοριών, και χωρικές και αντιληπτικές δυσκολίες. (Erickson, Angie, 1994)

Ιστοσελίδες και Εκθέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης

EU

Accessibility

Act

-

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2016/571382/IPOL_IDA\(2016\)571382_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2016/571382/IPOL_IDA(2016)571382_EN.pdf)

NINDS - <https://www.ninds.nih.gov/Disorders/All-Disorders/Cerebral-Palsy-Information-Page>

Children's Hemiplegia and Stroke Asscn. (CHASA) - <http://chasa.org/>

United Cerebral Palsy (UCP) (link is external) - <http://www.ucp.org>
National Institute of Child Health and Human Development (NICHD) - <http://www.nichd.nih.gov>
NHS - <http://www.nhs.uk/conditions/cerebral-palsy/pages/introduction.aspx>
Centre for Disease Control and Prevention - <https://www.cdc.gov/ncbddd/cp/facts.html>
Asociatia Umanitara Marta Maria - <http://www.martamaria.ro/despre-paralizia-cerebrala-2/>
Asociatia umanitara "Sfantul Stefan" - <http://asociatiasfantulstefan.ro/index.php>

Αναφορές

Erickson, Angie (1994), It's OK to be different, Newsweek, <http://www.sess.ie/categories/physical-disabilities/cerebral-palsy>

Miller, Freeman (2005), Cerebral Palsy, Springer

Stanton, Marion (2012), Understanding Cerebral Palsy: A Guide for Parents and Professionals, Jessica Kingsley Publishers

<https://www.ninds.nih.gov/Disorders/All-Disorders/Cerebral-Palsy-Information-Page>

<https://iate.cdt.europa.eu/iatenew/manipulation/dataentry/EntryDetailView.jsp?lilId=1532733&srcLang=en&trgLang=ro>